

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 306/2024
10.07.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Агенције за вођење спорова у поступку приватизације Београд, чији су пуномоћници Велибор Епор и Никола Јоловић, адвокати у ..., против тужених АА из ..., ББ из ..., које заступа Коста Крчединац, адвокат у ... и Dunav Holdings INC 6807 E Meadowlark lane, Paradise Valley, Arizona 85253 USA, чији је привремени заступник Биљана Николић, адвокат у ..., ради исплате уговорне казне, вредност предмета спора 322.000 долара, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 2Пж 1242/23 од 28.09.2023. године, у седници већа одржаној 10.07.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ се ревизија тужиоца, **УКИДАЈУ СЕ** пресуда Привредног суда у Београду 25П 4620/2020 од 12.10.2022. године у делу у којем је одлучено о тужбеном захтеву тужиоца против тужених АА и ББ, из ... и о трошковима поступка у односу на те тужене и пресуда Привредног апелационог суда 2Пж 1242/23 од 28.09.2023. године у делу којим је потврђена првостепена пресуда у истом делу, у I ставу изреке, и у том делу се предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Привредни суд у Београду је донео пресуду 25П 4620/2020 дана 12.10.2022. године којом је у I ставу изреке одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца Агенције за вођење спорова у поступку приватизације Београд којим је тражио солидарно обавезивање тужених АА из ..., ББ из ... и Dunav Holdings INC USA да плате 322.000 евра са каматом по каматној стопи коју одређује Централна европска банка од 25.07.2007. године до исплате и обавезао тужиоца да првотуженом и друготуженој солидарно накнади трошкове парничног поступка у износу од 558.000,00 динара.

Привредни Апелациони суд је пресудом 2Пж 1242/23 од 28.09.2023. године у ставу I изреке одбио жалбу тужиоца као неосновану и потврдио првостепену пресуду у делу којим је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени АА и ББ из ... обавезу да плате тужиоцу износ од 322.000 евра са каматом по каматној стопи коју одређује Централна европска банка од 25.07.2007. године до исплате и у ставу II изреке, а у II ставу изреке преиначио првостепену пресуду тако што је обавезао туженог Dunav Holdings INC 6807e Meadowlark Lane Paradise valley Arizona 85253 USA да тужиоцу на име уговорне казне плати износ од 322.000 евра са законском затезном каматом коју одређује Централна европска банка од 25.07.2007. године до исплате у

динарској противвредности на дан исплате и обавезао истог туженог да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 3.532.952,00 динара.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, у I ставу изреке, тужилац је поднео дозвољену и благовремену ревизију којом пресуду у том делу побија због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23-др.закон) и закључио да је ревизија тужиоца основана.

Према стању у списима, тужилац је тужбом од 29.02.2008. године иницирао поступак против привредног друштва PIES-UNIKUM ДОО Београд, које је у току парнице престало у поступку принудне ликвидације, а чији су оснивачи овде тужени АА и ББ, и против Dunav Holdings INC USA, ради обавезивања наведена два привредна друштва као чланова конзорцијума, да тужиоцу плате уговорну казну због неиспуњења приватизационог уговора. Према утврђеном чињеничном стању, овде тужени Dunav Holdings INC, привредно друштво PIES- UNIKUM ДОО Београд и ВВ из ... закључили су Уговор о конзорцијуму дана 22.06.2005.године, и као уговорна страна закључили са тужиоцем Уговор о продаји друштвеног капитала ДП Дрвна индустрија Слога са ПО Владичин Хан, путем јавног тендера. Уговор је раскинут сходно члану 41а. Закона о приватизацији због неиспуњења уговорних обавеза купца да у року од 5 година у континуитету подносе ревизорске извештаје тужиоцу, обавеза везаних за спровођење социјалног програма, инвестирања и обавезе откупа акција запослених. Захтев за 322.000 евра односи се на 4 уговорне казне, и то за 126.000 динара због неизвршавања обавезе из члана 1. тачка 1. која се односи на инвестиционе обавезе, 20.000 USD за уговорну казну за неиспуњење обавезе из члана 8. тачка 1.3. - одустајање од социјалног програма, 126.000 USD за уговорну казну за неиспуњење обавезе из члана 8. тачка 1.4. подношења ревизорског извештаја и 50.000 USD за неиспуњење обавезе из члана 8. тачка 1.5. на подношење понуде за откуп акција. Дана 15.06.2007. године члановима конзорцијума упућена је опомена за достављање извештаја ревизора, и остављен им је рок од 15 дана за инвестирање у субјект приватизације, и накнадни рок за извршење социјалног програма. Контролом од 10.07.2007. године утврђено је да купци нису извршили обавезе, те је 25.07.2007. године достављено члановима конзорцијума обавештење о раскиду Уговора о продаји друштвеног капитала ДП Дрвна индустрија Слога Владичин Хан, због неиспуњења, и допис о плаћању уговорне казне. Првостепени суд је закључио да су раскидом уговора изјавом тужиоца од 25.07.2007. године, тужени ослобођени својих уговорних обавеза у смислу члана 132. став 1. Закона о облигационим односима, па и обавезе плаћања уговорне казне која је пратила обавезу извршења уговора. Другим речима, првостепени суд сматра да је престанком главне обавезе из уговора, услед раскида уговора, престала и обавеза акцесорне природе, о уговорној казни.

Другостепени суд је, полазећи од одредбе уговора из члана 8. тачка 4. којим су предвиђене уговорне казне за кршење уговорених обавеза и утврђења да је уговор раскинут у смислу члана 41а. Закона о приватизацији због неиспуњења, закључио да тужилац има право на наплату уговорне казне због неиспуњења обавеза, из члана 8. уговора, од свих чланова конзорцијума као солидарних обавезника те обавезе. Међутим,

налази да тужилац није доказао да је на прво и друготуженог прешла обавеза исплате дуга привредног друштва PIES-UNIKUM ДОО Београд, које је брисано у поступку принудне ликвидације. Неограничена солидарна одговорност контролног члана за обавезе брисаног друштва у поступку принудне ликвидације прописана је чланом 548. став 4. Закона о привредним друштвима. Контролни члан одговара за обавезе брисаног друштва као солидарни дужник, али контролни члан може бити само једно лице, а не два или више лица. У овом поступку су контролни чланови брисаног друштва означени тужени који имају учешће у капиталу од по 50% у брисаном друштву, па ниједан од чланова није контролни члан по основу учешћа у капиталу, а тужиоци нису доставили доказ да неки од тужених имају контролно учешће у смислу члана 62. Закона о привредним друштвима. Стога, другостепени суд налази да тужилац није доказао да су прво и друготужени пасивно легитимисани у поступку за наплату уговорне казне због неизвршења уговорних обавеза из Уговора о продаји друштвеног капитала закљученог између тужиоца и конзорцијума који су чинили Dunav Holdings INC, BB и PIES-UNIKUM ДОО Београд, те је потврдио првостепену пресуду којом је одбијен тужбени захтев у односу на АА и ББ из

Тужилац оспорава правилност правноснажне пресуде истицањем битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 386. став 3. Закона о парничном поступку, наводима да је након што је првобитно донета правноснажна пресуда у овој парници укинута одлуком Врховног касационог суда, решењем Привредног суда у Београду П 4620/2020 од 22.10.2020. године прекинут поступак према тада туженом PIES-UNIKUM ДОО Београд - у принудној ликвидацији, јер је брисан из регистра привредних субјеката и након тога решењем истог суда П 4620/2020 од 27.05.2021. године поступак је настављен у односу на осниваче брисаног друштва, овде тужене АА и ББ, као контролне чланове брисаног друштва. Тужени су ступили у парницу и прихватили је у затеченом стању и у даљем току поступка ни изричито ни на други начин нису оспоравали своје својство контролног члана.

Према стању у списима предмета Врховни суд налази да основано ревидент указује на битну повреду одредаба парничног поступка у смислу члана 374. став 1. у вези члана 386. став 3. Закона о парничном поступку, учињену од стране другостепеног суда, када је о жалби тужиоца одлучио мимо разлога наведених у жалби тужиоца против првостепене пресуде, на основу закључка да је остало недоказано својство контролног члана тужених, у односу на које је претходно настављен поступак управо као контролне чланове брисаног привредног друштва PIES-UNIKUM ДОО Београд - у принудној ликвидацији. Погрешно другостепени суд сматра да наставак поступка у односу на тако означене тужене решењем П 4620/2020 од 27.05.2021. године није од значаја. Према садржини предлога тужиоца за наставак поступка у односу на прво и друготуженог, тужилац их је именовао као контролне чланове брисаног привредног друштва у принудној ликвидацији, које је до тада било тужено. Такав навод тужиоца није оспорен од стране тужених, па произилази закључак да није било предмет расправљања у првостепеном поступку. Стога другостепени суд није могао засновати одлуку на одсуству доказа са стране тужиоца на околности које нису биле предмет расправљања у првостепеном поступку. Код таквог стања ствари, произилази да је за другостепени суд остала недоказана чињеница о којој није расправљано у првостепеном поступку, од које зависи правилна примена материјалног права, одредаба члана 548. став 2. до 3. Закона о привредним друштвима.

Због погрешне примене материјалног права од стране првостепеног суда и битне повреде одредаба парничног поступка од стране другостепеног суда, остале су нерасправљене све чињенице од значаја за одговорност првотуженог и друготуженог за обавезе привредног друштва брисаног услед принудне ликвидације, за основе те одговорности у конкретном случају, и за висину потраживања тужиоца за које би одговарали.

Због тога су укинуте другостепена и првостепена пресуда у побијаном делу и предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење, применом одредаба члана 414. и члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**